Rok XIII. Nr. 304 SOSNOWIEC, sobota 5 listopada 1938 roku. Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘ

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

ODDZIAŁY: KIELCE, Wesoła Nr. 7, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21. tel. 71-331; DĄBROWA, Sobieskiego Jadwigi róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5. tel. 97; CZELADŹ Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów

Walczymy do ostatniej kropli krwi

„Wojna święta" przeciw Anglikom

Arabowie stworzyli tajny rząd powstańczy

LONDYN, 4. 11. — Według doniesień korespondentów pism angielskich z Palestyny „wojna święta" przeciw Anglikom została tam faktycznie proklamowana.

W okolicy Miar w północnej Palestynie oddział wojsk angielskich wciągnął w zasadzkę oddziałek partyzantów arabskich. Po zaciętej walce wszyscy Aarbowie polegli. W ręce Anglików wpadł „sztandar wojny świętej". Sporządzony on jest z jedwabnej tkaniny w kolorach arabskich z wyhaftowanym napisem: „Allah jest wielki Ślubowaliśmy prorokowi prowadzić wojnę świętą do naszej ostatniej kropli krwi".

W całym kraju rozrzucane są ulotki, wzywające wszystkich Arabów do chwycenia za broń. Tego rodzaju ulotki kolportowane są również w Egipcie. Wzywają one do „wojny świętej" przeciwko wrogom Islamu — Żydom i Anglikom, którzy „zabijają kobiety, dzieci i starców i zamierzają zniszczyć meczet Omara".

Arabowie czują się w Palestynie co raz silniejsi Tajny rząd powstańczy usiłuje nawiązać stosunki z konsulatami państw obcych. W konsulacie amerykańskim np. zjawiła się delegacja tajnego rządu, aby zaprotestować przeciwko stanowisku Ameryki w sprawie Palestyny.

Powstańcy arabscy, jak wykazują obserwacje ostatnich dni, zmienili obecnie taktykę. W miastach, gdzie znajdują się silne garnizony angielskie stosują wobec Anglików bierny opór, aby nie powodować masowych strat wśród ludności. Natomiast na prowincji rozpoczęli na wielką skalę napady na drobniejsze oddziały angielskie oraz akcję sabotażową. Codziennie na szosach i torach kolejowych wybucha po kilkanaście min ziemnych, uniemożliwiając komunikację. Wobec strajku powszechnego autobusy arabskie nie kursują, sklepy są zamknięte, a ich właściciele w obawie represyj ze strony Anglików uciekli.

Strajk powszechny wyciska swe piętno na życiu gospodarczym kraju. Niemal wszystkie fabryki stanęły. Sklepy są pozamykane Szosy, jak wymarłe. Zastrajkowali również pracownicy towarzystwa naftowego obsługujący rurociąg iracki.

W całym kraju Anglicy przeprowadzają masowe aresztowania. Setki Arabów wędrują do obozów koncetracyjnych. W Samarii aresztowano wszystkich mężczyzn w dwu wsiach w ilości 600 ludzi i odesłano do obozu koncentracyjnego.

Stworzenie granicy polsko-węgierskiej

jest tylko kwestią czasa

WIEDEŃ, 4. 11. PAT. W tutejszych zagranicznych kołach politycznych wyrażają przekonanie, że Ruś Przykarpacka straciła obecnie podstawy bytu, a utrzymanie obecnego stanu w formie kraiku autonomicznego byłoby utopią i niepowetowaną stratą finansową dla tego, kto chciałby te fikcje podtrzymywać.

W związku z tym mówi się w tych kołach, że sprawa przyłączenia Rusi Przykarpackiej do Węgier jest tylko kwestią czasu i że wytworzenie stanu obecnego jest dzięki nieustępliwości Ciano widocznym torowaniem drogi przez Włochy dla planu węgierskiego, popieranego przez Polskę.

Panuje tu ogólne przekonanie, że konferencja wiedeńska jest nie tylko drugą klęską dyplomacji praskiej, lecz także początkiem dalszego przełamywania się podstaw egzystencji dzisiejszej Czechosłowacji.

W związku z tym przewiduje się tu dalsze uniezależnienie się Słowacji od Czech, mogące doprowadzić do zupełnego rozłamu, jak również ostateczne zwycięstwo planu osiągnięcia przez Węgry wspólnej granicy z Polską. W tym niezłomnym przekonaniu opuścili Węgrzy Wiedeń.

Ewakuacja

Rusi Przykarpackiej

UŻHOROD, 4. 11. PAT. Akcja ewakuacji przyznanych Węgrom obszarów Rusi Przykarpackiej rozpoczęła się już w środę wieczorem. Niezwłocznie po decyzji wiedeńskiej, przez cały dzień wczorajszy przeciągały przez miasto liczne transporty wojskowe oraz samochody ciężarowe i wozy, naładowane rzeczami ewakuowanych urzędników czeskich. Po ulicach miasta krążą patrole wojskowe i policyjne.

—oOo—

Brodij rozpoczął *głodówkę*

PARYŻ, 4. 11. PAT. Havas donosi z Pragi, że b. premier Rusi Podkarpackiej pos. Andrzej Brodij, aresztowany 27 października pod zarzutem uprawiania działalności antypaństwowej, zażądał, by sprawa jego została przekazana do rozpatrzenia trybunałowi w Użhorodzie. Żądanie to zostało odrzucone. Brodij rozpoczął głodówkę.

—oOo—

„Bariera śmierci"

Wynalazek inżynierów angielskich

PARYŻ, 4. 11. „Le Matin" w depeszy z Londynu donosi o wynalezieniu przez inżynierów angielskich t. zw. „Bariery śmierci", przez którą nie może przejść na pole walki żadna broń.

Szczegółowy opis tego wynalazku, przypominającego t. zw. promienie śmierci, przedstawiony został wczoraj ministrowi koordynacji obrony sir Thomasowi Inskip.

Trzeba spać z głową na plecaku

Przemówienie Mussoliniego

z okazji 20 rocznicy zakończenia wojny

RZYM, 4. 11. PAT. W dniu dzisiejszym całe Włochy obchodziły 20-tą rocznicę zwycięskiego zakończenia wojny europejskiej. W Rzymie Mussolini przyjął na placu weneckim defiladę 90.000 b. kombatantów, po czym wygłosił z balkonu pałacu weneckiego następującą mowę do tłumów:

Koledzy kombatanci, z 98 prowincyj Włoch przybyliście masowo do Rzymu, aby święcić w starożytnych murach stolicy 20-lecie zwycięstwa, które siły morskie, lądowe i powietrzne zdobyły w październiku 1918 r. kładąc kres wojnie światowej. Trzeba było 20 bitew, 40 miesięcy bohaterskich i ciężkich zmagań, aby pokonać imperium, które było odwiecznym wrogiem Włoch oraz aby zanieść nasze sztandary na uświęcone i naturalne granice Ojczyzny.

To też nie napróżno przelano szlachetną krew 700 tysięcy towarzyszów poległych w bitwach, których duch nieśmiertelny unosi się teraz nad nami. Przeżywaliście dzień po dniu wojnę i nosicie dumne jej wspomnienia często na swoich ciałach, a zawsze w waszych sercach. Jest to duma uzasadniona, ponieważ mierzyliście się nie z narodami bez silnymi, ale z armiami potężnie uzbrojonymi oraz z rasami tradycyjnie wojowniczymi i militarnymi. Nasi wczorajsi przeciwnicy wystawili wielokrotnie wzruszające świadectwa wojennym cnotom włoskim.

Po 20 latach zwycięstwo to uświęcone przez faszyzm zbiega się z prawdziwym pokojem odpowiadającym zasadzie sprawiedliwości dla wszystkich.

Na niebie politycznym Europy strefa pogodna i niebieska rozszerza się. Ludzie odpowiedzialni pracują w tym kierunku, ale było by nieprzezornie i niezbyt po faszystowsku oddawać się przesadnemu i przedwczesnemu optymizmowi. Są ludzie, którzy czując się szczególnie pobici przez politykę osi, politykę prostolinijną, naprawdę pokojową i europejską, marzą o niemożliwych rewanżach. Dlatego też trzeba spać z głową na plecaku tak jak to robiliśmy w rowach strzeleckich.

Koledzy, wracając do domów, przekażcie waszym synom, wychowywanym w klimacie imperium i potęgi ducha zwycięstwa, który oznacza odwagę i całkowite oddanie dla ojczyzny.

Katastrofa samochodowa w Klimontowie

Kilku członków obw. komisyj wyborczych — rannych

Wczoraj o godz. 8 wieczorem w Klimontowie wydarzyła się katastrofa samochodowa, w której rany odniosło kilka osób.

Na autobus Warszawskiego Towarzystwa, rozwożący członków i zastępców obwodowych komisyj wyborczych, wpadł autobus komunikacyjny p. Leksowskiej, kursujący na linii Niemce — Sosnowiec.

Skutkiem silnego zderzenia przód autobusu Warsz. Towarzystwa został rozbity, przy czym rany odnieśli pp.: Zygmunt Hubicki, Tadeusz Ples, Władysław Jęczeń i Stefan Skubiński. Autobus komunikacyjny p. Leksowskiej wyszedł z katastrofy cało. Rannych członków komisyj obwodowych opatrzył lekarz.

Wstępne dochodzenie wykazało, iż winę za wypadek ponosi szofer autobusu komunikacyjnego Niemce — Sosnowiec, który w odpowiednim czasie nie zgasił światła i jechał z nadmierną szybkością.

Rząd Chamberlaina uzyskał votum zaufania

LONDYN, 4. 11. PAT. Po zakończeniu dyskusji nad stanem brytyjskich sił lotniczych, Izba Gmin odrzuciła wczoraj wieczorem wniosek Labour Party o votum nieufności dla rządu 355 głosami przeciwko 130.

Wypadek autobusowy

Wczoraj w godzinach wieczorowych na drodze między Będzinem a Sosnowcem wpadł pod przejeżdżający autobus 40-letni Michał Gliński, który postanowił odwiedzić swego brata w Sosnowcu.

Glińskiego odwieziono do szpitala powiatowego w Będzinie. Doznał on zmiażdżenia ręki i ogólnych obrażeń ciała.

Ponura zbrodnia w Łodzi

Kobieta związana drutem, oblana spirytusem i podpalona

Władze śledcze w Łodzi stanęły przed ponurą zagadką kryminalną. Zbrodni bowiem dokonano w warunkach wstrząsających. Przebieg jej jest następujący:

W nocy na czwartek posterunkowi policyjni, pełniący służbę na krańcach ul. Brzezińskiej, usłyszeli stłumione jęki. Kierując się w nocy ich odgłosem,

policjanci znaleźli wijącą się w bólach młodą nieprzytomną kobietę.

W ustach jej tkwił olbrzymi knebel z gazet, odzienie było zwęglone, a obnażone ciało w straszliwy sposób poparzone. W powietrzu unosiła się woń spalenizny.

Niezwłocznie zaalarmowano władze policyjne i pogotowie ratunkowe. Nieznajoma, przewieziona do szpitala zmarła, nie odzyskując przytomności.

Badania prowadzone na miejscu doprowadziły do znalezienia szczątków spalonych części garderoby, kłębka drutu od przewodów elektrycznych i małej lichej walizeczki.

Znalezione szczątki przepojone były denaturatem.

Przypuszczać można, że nieznani zbrodniarzy, korzystając z ciemności nocy i pustkowia krańcowej ulicy, skrępowali ręce kobiety drutem, do ust wetknęli ogromny knebel,

ubranie oblali denaturatem i podpaliwszy je, uciekli.

Ciche jęki skrępowanej i palącej się żywcem kobiety, długo widocznie nie dochodziły do uszu ludzkich, bo gdy policja znalazła ofiarę okropnej zbrodni,

ciało jej było strasznie popalone.

Wiele szczegółów pozwala sądzić, że nieznajoma wskutek potwornych męczarni uległa atakowi szału i biegała, zanim padła nie przytomna.

Cały aparat śledczy postawiono na nogi. Apeluje się jednocześnie do każdego, czyje informacje mogłyby się przyczynić do ustalenia tożsamości zmarłej, aby złożyli swe spostrzeżenia na policji. Nieszczęśliwa

mogła liczyć około 30 lat.

Narazie nie ustalono jej nazwiska i nie wyświetlono tła strasznej tajemnicy. Dochodzenia w toku, przy czym niektóre szczegóły, jak również kierunek śledztwa trzymane są narazie w tajemnicy.

Wybuch petardy w piecu

CIĘŻKO ZRANIŁ DWIE DZIEWCZYNY

W mieszkaniu robotnika Franciszka Kaczmarka przy ul. Leśnej w Mogilnie córka 16-letnia Regina znalazła przecho wywaną w domu petardę.

Dziewczyna nie wiedząc co to właści wie jest postanowiła petardę spalić. Po cisk w ręku Reginy spostrzegła starsza jej siostra 25-letnia Rozalia i przybiegła do kuchni, by zapobiec nieszczęściu.

W tym właśnie momencie nastąpił wybuch. Rozalia Kaczmarkówna doznała ro zerwania obu dłoni oraz strasznego popa rzenia brzucha, Regina zaś ma całą twarz poparzoną, tak, że zachodzi obawa utraty wzroku. Wskutek wybuchu wypadły wszystkie szyby w oknach.

Aresztowanie syna przemysłowca

W OZORKOWIE

W związku z prowadzonym dochodzeniem w sprawie nadużyć w Inspektoracie Pracy w Łodzi, w wyniku czego aresztowano inspektorów Kakowskiego, Szumskiego i Pachowskiego oraz sekretarza Inspektoratu Pracy, Żarskiego, obecnie dowiadujemy się, że z polecenia władz prokuratorskich został w czwartek aresztowany Leon Vogel, syn dzierżawcy Zakładów Schloesserowskiej Manufaktury w Ozorkowie.

Jak się dowiadujemy, Leon Vogel przebywał za granicą i po powrocie do kraju został aresztowany na skutek zebrania przeciw niemu materiału obciążającego. Dalsze dochodzenie trwa.

—oOo—

Wrzucili dziewczynę

PRZEMOCĄ DO STUDNI

W Michałowie gminie Opatówek, do mieszkania rolnika Filipiaka weszło dwóch nieznanych ludzi, którzy pod groźbą wyprowadzili na podwórze córkę Filipiaka, 18-letnią Apolonię i pomimo oporu — wrzucili ją do studni po czym zbiegli.

Na krzyk Filipiakówny nadbiegli sąsiedzi, którzy wydobyli ją z wody.

Dziewczyna doznała na szczęście jedynie lekkich obrażeń.

Krwawy napad na szosie

Listonosz trafiony kilkoma kulami zmarł w szpitalu

Na szosie między Piotyczą a Budyłowem w pow. brzeżańskim został napadnięty przez czterech bandytów jadący wozem z pocztą do ajencji pocztowej w Budyłowie 32-letni listonosz Kazimierz Pączko.

Pączka bandyci zasypali gradem kul rewolwerowych, raniąc go w okolicę żołądka i prawą nogę. Ranny począł uciekać w pola, pozostawiając wóz na drodze

Wóz pocztowy został obrabowany. Za brano m. in. pięć listów poleconych. Prawdopodobnie przez przeoczenie bandyci nie zrabowali listów wartościowych.

Dwóch bandytów zbiegło następnie pieszo, a dwóch na wyprzężonych w wo zu pocztowego koniach.

Pączko zmarł w drodze do szpitala w Brzeżanach. Policja podjęła pościg za bandytami.

Najmniejsze nasilenie

zarejestrowanego bezrobocia

Według ostatnich danych ilość zarejestrowanych bezrobotnych w Polsce wynosi obecnie 210.000, co wykazuje w porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszenie o 41.000 osób czyli o około 16 proc. W większości krajów europejskich i zamorskich rok 1938 pod tym względem nie był pomyślny, bowiem niejednokrotnie zarejestrowane znaczny wzrost bez robocia (na Węgrzech np. o 43 proc.).

Od roku 1932 przeciętne roczne zatrudnienie robotników w średnim i wielkim przemyśle wykazuje stały wzrost a mianowicie: w roku 1932 było 549.000 zatrudnionych, w r. 1936 — 668.000, w r. 1937 — 755.000, we wrześniu r. b. 850.000, czyli, że w okresie 6 lat wzrost zatrudnienia wyniósł 300.000 robotników (ok. 55 proc.). Dane powyższe nie obejmują całego rynku pracy, bowiem statystyka nie obejmuje wzrostu w małych warsztatach przemysłowych. Pewnym wskaźnikiem może być tutaj ilość robotników przymusowo ubezpieczonych; w ciągu ostatniego roku zanotowano wzrost ubezpieczonych o 170.000. Na terenie robót publicznych ilość zatrudnionych robotników wynosiła w roku 1936 161.000 osób, w r. 1937 — 218.000, w r. 1938 — 258.000 (przeciętna roczna wzw r. 1938 osiąnięta 10 miesięcy) czyli, że w okresie 2 lat wzrost wyniósł 57 proc.

Kobieta na czele

WYWROTOWEJ SZAJKI

W Dubnie odbył się wielki proces komunistyczny przeciwko 29 mieszkańcom gminy warkowickiej powiatu dubieńskiego, oskarżonym o działalność komunistyczną.

Na czele tej wywrotowej organizacji stała 28-letnia Marysia Paraskiewa, która pełniła funkcję sekretarki rejonowego komitetu KPZU oraz zorganizowała jaczejki komunistyczne w kilku wsiach.

Na rozprawie 6 oskarżonych przyznało się do winy, zeznając obszernie o działalności KPZU na terenie powiatu dubieńskiego. — Sąd skazał Paraskiewę na 13 lat więzienia, pozostałych oskarżonych na kary od 2—8 lat.

——:000:——

Wpływy z opłat

OD MAKI I KASZY.

Jak się dowiadujemy, dwie pierwsze dekady października br. przyniosły skarbowi państwa z opłat od mąki i kaszy — 2.673.358 zł. wpływów.

ADAM CZEKALSKI

Skradzione dusze

Powieść sensacyjna

97)

— Dam kartę... Jaką drogą doszedł pan do tej wiadomości?

— Skontaktowałem się z pewną madamą — ciekawy typ... Siedem...

— Sześć.

— Mój bank. Pan daje karty. Hallo, kelner — dwa piwa.

Zaległo znowu milczenie, tylko karty szeleściły w rękach graczy i rozlegał się chwilami brzęk monet. Kelner postawił piwo na stole i oddalił się.

— Cóż to za „madama"?

— Czart ją wie, kim jest w rzeczy samej, ale ciekawy obiekt. Nazywa się Machurowa. Jest podstawiana jako nabywczyni zamku profesora w Bukowym Liściu.

— A to w jakim celu?

— Tego ona sama nie wie jeszcze, a ja nie zdołałem się dowiedzieć nic poza tym w innym miejscu. Nie mniej musiałem pana ściągnąć tutaj, bo sam nie dam rady... Daję kartę.

— Wezmę... Osiem.

— Pańskie. Ta Machurowa zeznaje się pod szantażem wywiadu Gestapo Jej mąż i dwaj synowie, jako Polacy znajdują się w obozie koncentracyjnym. Straszą ją straceniem tych trzech ludzi, jeśli nie będzie powolna rozkazom wywiadowców. Wiele zachodu mnie kosztowało podejście jej.

— Dam kartę.

— Nie chcę.

— Wezmę — sześć.

— Siedem — moje... Gdyby pan chciał się z nią rozmówić, można jutro ściągnąć ją do pewnej meliny, gdzie ja się ulokowałem jako marynarz szukający engagement'u, podczas gdy jej oczeście mieszkam w hotelu „Zum Tempelhof", jako bogaty właściciel majątku w Prusach Wschodnich.

— All riiht! Lecz czy pewna owa niewiasta?

— Przypuszczam. Tylko strach o skórę trzech uwięzionych ludzi trzyma ją jeszcze na wodzy. Inaczej dawno byłaby udała się pod opiekę naszego konsula i wszystko tam wyśpiewała.

— Postanowione — musimy z nią się porozumieć.

— Kiedy pan chce?

— Jeśli można, jutro o godzinie ósmej wieczorem w pańskiej, jak ją nazywasz, melinie.

— Zrobione... Wezmę kartę...

— Dam... osiem.

— Pańskie...

— Chciałbym zobaczyć choćby tylko zdaleka lokum, gdzie znajduje się profesor. Czy to jest możliwe?

— Z zachowaniem wszelkich ostrożności. Jest to gmach laboratorium doświadczalnego chemji nieorganicznej na peryferjach miasta. W tym najważniejszy sęk, że gmach ten znajduje się w całkowitym odosobnieniu od innych gmachów i każdy, ktokolwiek podchodzi do niego, widoczny jest już ze znacznej odległości.

— To nic. Hallo, kelner — dwa piwa

Grali dalej ze zmiennym szczęściem, a rozmawiając — nie dbali wogóle o grę i szansy szczęścia lub niepowodzenia. Gdy kelner przyniósł piwo i oddalił się, Oleś rzekł znowu:

— Czy pan nie znasz kogoś z personelu laboratorjum?

Miszkunas zamyślił się, wypił pół kufla piwa, po czym odrzekł:

— Zdaje się, że znam takiego — jest to młody chemik wojskowy, porucznik Weber, mój znajomy z dawniejszych, jeszcze czasów.

— Chciałbym go widzieć.

— Postaram się o to. Dziś jeszcze zajdę do pewnego lokalu, gdzie Weber bywa dość często. Młody ten bowiem człowiek ma ciekawą słabostkę, mianowicie, namiętnie lubi oglądać niewiasty. A w tym lokalu, o którym myślę, ma ku temu sto sposobności każdego wieczoru.

— Dam kartę... Zatem powiadasz pan, że lubi kobiety? Czy tylko ogląda?

— Pewnie jedno i drugie. — Wezmę dwie karty.

— Dam... Dobrze. Musisz pan skontaktować mnie z nim.

— Zrobione.

Zaprzestali gry na chwilę i ciągnęli z olbrzymich kufli piwo. Po czym odstawili dzbanki i Miszkunas, patrząc w karty, jednocześnie mówił:

— Na dzień jutrzejszy ubierze się pan za marynarza i przyjdzie pan pół dwudziesty czwarty na Elfridagasse. Tam pan zapyta o „ponurego Liwina", za jakiego tam ogólnie uchodzę.

— Na wszelki wypadek — jakiego nazwiska pan tam używa?

— Kazis Vidiskauskas.

— Bene. Dość tej gry. Pójdę wszcząć po szalonej eskapadzie od samego Gdańska, a pan?

— Ja zajrzę do meliny, a potem wrócę do swojego hotelu.

— Ja również mieszkam w tym samym „gasthauzie". Ale mnie pan nie znasz. Nie trzeba, by nas wogóle widziano razem.

d. c. n.

Od Nowych Zamków po Berechowo

Na mocy decyzji arbitrażowej wraca do Węgier obszar 12.400 km. kw., liczący 1.064 tys. ludności. Rewizja granic Czechosłowacji zbliża się ku końcowi. Pierwszy wyłom uczyniła konferencja monachijska, oddając kraj sudecki Niemcom.

Jedyną myślą Monachium było uniknięcie wojny. Zadanie tym ilniejsze dla kierowników państw zachodnich, że społeczeństwo zarówno angielskie jak francuskie odnosiło się wyraźnie wrogo do perspektywy przelewu krwi dla przeszkodzenie złączeniu mniejszości wchodzących w skład Czechosłowacji z ich państwami narodowymi.

To też po osiągnięciu swego celu, po odsunięciu groźby wojny, przedstawiciele mocarstw zachodnich rozjechali się, pozostawiając w zawieszeniu cały problem integralnego rozwiązania kwestii czeskiej. Okres trzymiesięczny ustalony dla załatwienia roszczeń polskich i węgierskich skazywał że z góry, w razie nie poparcia ich w sposób czynny, na niepowodzenie.

Sytuację tę zmieniła w sposób zasadniczy inicjatywa Polska.

Nie ograniczyła się ona do rewindykacji terytoriów zabranych nam w 1920 roku, ale wraz z zajęciem przez armię Zaolzia, poparła w sposób zdecydowany żądania węgierskie, wysuwając jednocześnie postulat granicy polsko węgierskiej, będącej jedynym rozwiązaniem dającym gwarancje pokojowego rozwoju tej części Europy.

Pierwsza część tego problemu została zrealizowana w dniu 2-go listopada w Wiedniu. Ziemie etnograficznie węgierskie wróciły do ojczyzny. Pozostawienie Bratysławy i Nitry w ramach Słowacji, stworzyć powinno podstawy zgodnego i pokojowego współżycia obu narodów, węgierskiego i słowackiego.

Pozostaje jeszcze do załatwienia problem ostatni: dania Rusi zakarpackiej możności samostanowienia, a raczej wyzwolenia jej z pod dotychczasowego jarzma. Bowiem nowa granica ujawniła cały bezsens pozostawienia Rusi pod rządami Pragi. Jakże jest możliwe istnienie tego kraju w granicach Czechosłowacji, z którą nie łączy go żadna kolej, żadna dogodna szosa, a dzieli, prócz względów ekonomicznych, nieustanne prześladowanie władz centralnych?

Zatem można się spodziewać, że w najbliższym czasie całość Rusi Zakarpackiej znajdzie się w obrębie Węgier. Jest to decyzja, której postanowienia arbitrażu włosko-niemieckiego w ni czym nie stoją na przeszkodzie. Jeszcze raz ujawniła się moc osi Rzym—Berlin, opartej na wspólnych interesach ale także na zrozumieniu dążeń drugiej strony, gdy postulaty obu państw nie pokrywają się ze sobą całkowicie.

Ukoronowaniem integralnego rozwiązania problemu Czechosłowacji, będzie wspólna granica Polski i Węgier. Opierając się na doświadczeniach historii możemy wyrazić nadzieję, że stanie się ona nie tylko podstawą przyjaznego współżycia i współpracy obu narodów, ale i konstruktywnym czynnikiem w ogólnym koncercie europejskim. Realizacja jej — to początek nowej ery w życiu Rzeczypospolitej.

Palące zagadnienie we Francji

Więcej trumien niż kołysek

(Korespondencja własna „Expresu Zagłębia")

Paryż, w listopadzie.

Sprawa populacyjna od wielu lat przedstawia się we Francji tragicznie. Rodzina francuska topnieje powoli i żadne środki zapobiegawcze, żadne nagrody dla „licznych rodzin" nic tu nie pomagają.

Francuzi jawnie zazdroszczą Polsce jej przyrostu naturalnego.

Opowiadano, że marszałek Foch z melancholią mówił o tym, iż w Polsce odwiedzał folwark, otoczony rojem dzieci, podczas gdy we Francji otaczał go przy takiej okazji rój.. kur i kaczek.

Wszyscy wiedzą o tym, że we Francji przyrost naturalny jest deficytowy.

Trzeba temu zapobiec, Francuzi jednak nie mogą pogodzić się co do sposobu zwalczania tego zjawiska.

Pewne sfery uważają, że skoro nie ma innej rady, ludność Francji należy podtrzymać przy pomocy licznych naturalizacyj. Przedstawicielami tej doktryny są przeważnie sfery zbliżone do Frontu Ludowego. Tym tłumaczy się także olbrzymia liczba naturalizacyj przyznanych w okresie rządów Bluma. Czy system ten jest słuszny, czy też nie, inna to rzecz, faktem jest, iż wywołał on bardzo silną reakcję w społeczeństwie francuskim, albowiem rząd naturalizował prawie bez wyboru, a elementy zupełnie obce rasie i kultury francuskiej znalazły się nagle w nadmiernej ilości na ekspowanych stanowiskach.

Reakcja przeciwko masowej naturalizacji jest teraz tak silna, iż rząd wpadł dziś niemal w drugą ostateczność, stawiając przeszkody prawie nie do przebycia.

Niektóre sfery społeczeństwa francuskiego jasno zdają sobie sprawę z groźnego niebezpieczeństwa, wynikającego z deficytowego ruchu naturalnego ludności; wyrażają więc głośno zachwyt dla metod kanclerza Hitlera, który niewątpliwie zrozumiał, że Niemiec z Berlina jest takim samym Niemcem, jak obywatel z Wiednia czy obywatel z Karlsbadu. Francuzi w zasadzie nie aprobują metod, stosowanych przez Hitlera, ale przyznają, że zapatruje się on trzeźwo i rozsądnie na zagadnienia populacyjne.

Niektórzy z nich zaczynają rozumieć, że Francja nie powinna zamykać w swoich granicach pojęcia „Francuza".

Dotyczy to przede wszystkim upośledzonych pod wieloma względami obywateli, urodzonych w koloniach i krajach protektoratu. Słyszałem niedawno bardzo charakterystyczną rozmowę na ten temat. Młody Francuz urodzony w Algierze, narzekał:

„Czy to nie skandal, że nie jesteśmy traktowani na równi z innymi Francuzami! Przecież to nasi ojcowie wywalczyli Algier dla Francji! Czy to słuszne, abyśmy płacili cło za nasze towary? Gdyby Francja stosowała politykę hitlerowską, byłoby nas 100 milionów! Sto milionów Francuzów — a nie czterdzieści!"

Trudno dzisiaj przewidzieć, jakie stanowisko w sprawie populacyjnej zajmie rząd, nie ulega jednak wątpliwości, że coś będzie musiał w tej dziedzinie przedsięwziąć, gdyż sytuacja staje się coraz tragiczniejsza, zwłaszcza w obliczu możliwości wojny. Byłoby oczywiście najbardziej pożądane, aby Francja zacieśniła węzły, łączące ją z imperium zamorskim. Nie jest to naturalnie rozwiązanie kwestii, ale przynajmniej byłoby środkiem doraźnym w kierunku odrodzenia przyrostu naturalnego.

K. F.

W DNIU 6 LISTOPADA — KAŻDY OBYWATEL SPEŁNI SWÓJ OBOWIĄZEK WOBEC PAŃSTWA.

Na dzień 6 listopada zostały wyznaczone, jak wiadomo, wybory do nowego Sejmu Rzeczypospolitej. W dniu tym każdy obywatel stanie u urny wyborczej, aby spełnić swój obowiązek obywatelski względem Państwa.

Na zdjęciu transparenty propagandowe, stwierdzające konieczność oddania głosu przez każdego obywatela.

Na szpaltach pism

Przed wyborczą niedzielą

Wczorajszy I. K. C. w artykule wstępnym omawia sprawę niedzielnych wyborów do Sejmu pisząc m. in.:

„Nadchodząca niedziela, niedziela wyborów do Sejmu, będzie doniosłym sprawdzianem wyrobienia politycznego współczesnej Polski. Ze strony różnych grup i stronnictw wysunięto hasło abstynencji wyborczej. Gdyby hasło to spotkało się z odzewem wśród szerokich rzesz społeczeństwa, wówczas proces wewnętrznego uzdrowienia i skrzepienia Polski uległy poważnemu zahamowaniu.

W okresie ostatnich trzech lat minionych izby ustawodawcze, które nie reprezentując istotnej opinii kraju, nie mogły wypełniać należycie ważnych zadań, wyznaczonych im przez Konstytucję. Ten stan rzeczy był przyczyną fermentu, osłabiającego organizm Polski.

P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowił położyć kres temu stanowi rzeczy właśnie w obliczu doniosłych zadań, wynikających z sytuacji międzynarodowej.

Rozpisano nowe wybory.

Czynniki kierujące państwem zwróciły się do wszystkich stronnictw i ugrupowań o współpracę w tym znaczeniu, że wszyscy powinni byli stanąć w szranki walki wyborczej i w ten sposób zapoczątkować okres nowego wprzągnięcia wszelkich rozporządzalnych sił do pracy nad ustawodawstwem nad wytyczaniem linii polityki polskiej, nad rozbudowywaniem polskiej gospodarki we wszystkich jej odziedzinach.

Niestety różne stronnictwa odpowiedziały na to wezwanie hasłami absencji wyborczej.

Za późno dziś i za wcześnie na przeprowadzanie polemiki z sztabami partyjnymi. Za późno, gdyż minęły już terminy, kiedy im umożliwiały większe udziału w kampanii; za wcześnie, bo walka, od której się uchylili nie została jeszcze rozegrana.

W tej chwili walczyć należy o duszę społeczeństwa a nie o rewizję poglądów tych czynników partyjnych które odrzuciły ofertę współpracy".

Rokowania w sprawie żydów z Polski

zamieszkałych w Niemczech

W Berlinie rozpoczęły się polsko - niemieckie rokowania w sprawie zamieszkałych w Niemczech żydów, obywateli polskich.

Ze strony polskiej biorą udział w rokowaniach naczelnik wydziału M. S. Z. p. Samborski, naczelnik wydziału M. S. Wewnętrznych p. J. Sawicki pierwszy sekretarz ambasady R. P. w Berlinie p. H. Kraczkiewicz oraz p. T. Pilch, radca handlowy przy ambasadzie R. P. w Berlinie.

W telegraficznym skrócie

PROPAGANDA NIEMIECKA W AMERYCE POŁUDNIOWEJ.

W tych dniach dwa statki szkolne niemieckiej marynarki wojennej „Schlesien" i „Schleswig Holstein" wyjechały na kilkumiesięczny rejs na wody Ameryki Południowej i środkowej. W związku z tym kierownictwo partii narodo-socjalistycznej wystosowało apel do wszystkich osiedli niemieckich w Ameryce Południowej i środkowej o przybycie w oznaczonych dniach do portów, w których zatrzymywać się będą statki niemieckie „dla zademonstrowania przed światem jedności i siły niemieckiej".

REWINDYKACJE RUMUŃSKIE TEŻ AKTUALNE

Centralny komitet „Ligi kulturalnej" wpływowej organizacji rumuńskiej na której czele stoi członek rady koronnej p. premier Jorga, uchwalił w imieniu całego narodu domagać się przyłączenia do Rumunii terytoriów Rusi, zamieszkałych przez Rumunów z miejscowościami Apsa, Aptica, Slatina oraz Biserica Alba.

ODDALI DO SZPITALA CÓRKĘ — ODBIORĄ... SYNA.

Przed kilku dniami ziemianin francuski Robin przywiózł do jednego ze szpitali paryskich swą 13 letnią córeczkę Denize, u której z polecenia lekarzy miano dokonać operacji.

Ku swemu zdumieniu rodzice Denizy dowiedzieli się obecnie, że niedługo córka ich opuści szpital jako... chłopiec.

***

Kiedy powstaje

TERMIN PRAWA DO ZASIŁKU.

Prawo do zasiłku z powodu braku pracy powstaje od dnia utraty zatrudnienia, jeżeli istnieją wszystkie inne warunki, od których prawo to jest uzależnione. Zasiłki jednak przyznaje się od tej daty jeżeli ubezpieczony zgłosił roszczenie w sposób przepisany — najpóźniej w ciągu miesiąca od nia powstania prawa do zasiłków, w przeciwnym zaś wypadku zasiłki przyznaje się od 1-go dnia kalendarzowego miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło zgłoszenie roszczenia.

W przededniu wyborów

Apel zarządu koła Harcerzy

z czasów walk o niepodległość

Zarząd Koła Harcerzy z czasów walk o Niepodległość w Sosnowcu, wystąpił z następującej treści apelem do członków Koła niezorganizowanego d. harcerstwa Zagłę. Dąbr. i ogółu wyborców.

Jesteśmy w przededniu najważniejsze go momentu okresu wyborów: w dniu 6 bm. wyborcy zdecydują o tym, kto repre zentować ich będzie w Izbie sejmowej.

Wybory obecne odbywają się pod hasłem, które jest jednocześnie głównym za daniem, przez P. Prezydenta Rzplitej postawionym przyszłemu Sejmowi: zmiany ordynacji wyborczej. W tak doniosłej chwili nikt z obywateli obojętnym pozo stać nie może! Boć oczywistym jest, że odpowiednio poważny udział w wyborach sam przez się będzie wymownym stwierdzeniem potrzeby zmiany ordynacji i wyrazem woli tej zmiany: oczywistsy jest, że wybrańcy ludności dokonać mają uregulowania sprawy tak zasadniczej wagi, że wpłynie ona na skład Izb przyszłych i — tym samym — na bieg ustawodawstwa w latach następnych w szeregu pro ..w. rozwiązania czekających. Oczywistym też jest, że wybór osoby (dwuch lub jednej) spośród kandydatów daje wyraz zgodności ich poglądów ze sposobem myślenia wyborów a więc nie może być rzeczą przypadku.

1) wzywamy do jaknaszerszego spełnienia wyborczego obowiązku obywatelskiego — który zarazem stwierdzi odczucie potrzeby zamierzonej reformy;

2) wypowiadamy przekonanie, że wybór spośród kandydatów winien być doko nany z całą świadomością — w sposób zgodny z przekonaniem wyborcy;

3) stwierdzamy, że jedynie poważna propaganda w dwóch wymienionych kie runkach jest zgodna z należytym rozumieniem zasad życia publicznego, formu łowanych przez wicepremiera Rządu i szefa Ob. jedn. Nar., gen. Skwarczyńskiego — a wszelkie inne formy wpływania na wynik wyborów spotkać się winny z prze ciwdziałaniem.

Wszyscy uprawnieni do głosu znajdą się w najbliższą niedzielę przy urnach wy borczych!

Wiceprezes: J. Strzałkowski, sekretarz M. Kruszyński, skarbnik: Br. Bitnerowski, członkowie: E. Kozieczna - Hartma nowa, dr. St. Depowski, inż. J. Szydłow ski.

Urzędowanie okręgowych komisyj wyborczych

oraz przyjmowanie protestów i sprzeciwów

Decyzją Generalnego Komisarza Wyborczego rozwiązanie Okręgowych Komisyj Wyborczych winno nastąpić 12 listopada, licząc, że do tego dnia będzie całkowicie zakończone ustalenie wyników wyborów i sporządzenie protokułu. Również funkcje zastępcy przewodniczącego można uważać za ukończone jednocześnie z rozwiązaniem Komisji, natomiast urzędowanie przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborcze, **wykonującego funkcję przyjmowania protestów i sprzeciwów, przedłużone zostaje do 6 grudnia w tym okręgach, w których zostaną zgłoszone sprzeciwy wyborcze.**

Na mocy art. 79 ord. wyb. do Sejmu przewodniczący ogłosi 26 listopada w Dzienniku Wojewódzkim o wszystkich protestach które wpłynęły do 25 listopada włącznie oraz wyznaczy dzień 6 grudnia jako ostatni dzień składania sprzeciwów. **Także dnia protesty wraz ze sprzeciwami zostaną przesłane do Sądu Najwyższego.**

Biuro przew. Okręg. Komisji Wyborczej winno być czynne od 29 listopada do 6 grudnia, celem umożliwienia przeglądania protestów i ew. składania sprzeciwów.

Znikną sklepy

SPRZED KOŚCIOŁA WNMP W SOSNOWCU

Interesują przedstawiają się projekty na najbliższą przyszłość zarządu parafii N. M. P. w Sosnowcu. Sklepy, które znajdują się przed kościołem w murach ota czających kościół, mają zniknąć. Poszerzone nie zostaną natomiast o 30 metrów schody prowadzące z tej ulicy do kościoła.

Dzięki usunięciu muru i poszerzeniu schodów zyska wygląd ulicy.

Obecnie, jak wiadomo, prowadzone są roboty przy uporządkowaniu i wyłożeniu kostką placu przed Domem Katolickim naprzeciw kościoła. W związku z uporządkowaniem i powiększaniem placu istnieje również projekt usunięcia przyległego do placu małego domku narożnego od strony ul. Sienkiewicza.

Wkrótce rozpoczęte zostaną również prace nad odnowieniem i przerobieniem frontonu Domu Katolickiego. — Poza tym odnowione będzie wnętrze Domu i przebudowana galeria. Po uskutecznieniu tych inwestycji sala. Domu katolickiego będzie jedną z najładniejszych sal w Sosnowcu.

Do podoficerów Rezerwy

Otrzymaliśmy odezwę do Podoficerów Rezerwy podpisaną przez pp. Br. Imiołczyka, A. Parysa, T. Dynera, J. Kanię, W. Ciesielskiego, Czubaka, K. Nowarę, St. Ciesielskiego, i E. Rajzmana, w której m. inn. czytamy:

Jesteśmy w przededniu wyborów do Sejmu. Mamy spełnić swój obowiązek obywatelski nie tylko jako obywatele wolnej i niepodległej Polski, ale przez tego jako szermierze Wielkiej Idei, przekazanej nam Konstytucją przez Genialnego Wodza Narodu, Członka Honorowego naszego Związku Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego, musimy wystąpić w swej własnej roli, jak zawsze w roli czynnych obywateli — żołnierzy, zdecydowanych zawsze do walki ze złem, obojętne skąd ono pochodzi.

Koledzy! Znani jesteśmy szerokiemu ogółowi społeczeństwa z bezinteresownej pracy państwowej. Zawsze, gdy idzie o tę pracę, jesteśmy pierwsi; niechaj więc i 6 listopada nie braknie nas w szeregach aktywnych i karnych obywateli. Wszyscy tłumnie do urn wyborczych, ale ponad to zachęcimy wszystkich najbliższych i najdalszych, gdzie sięga działalność nasza do gromadnego udziału w wyborach. Jest to bowiem praca dla Państwa.

Uchwała nauczycielstwa

szkół powszechnych i średnich w Zawierciu

Dnia 3 bm. odbyło się w szkole nr. 4 w Zawierciu ogólnopowiatowe przedwyborcze zebranie nauczycielstwa szkół powszechnych i średnich pod przewodnictwem dyr. Jakliczowej. Na zebraniu tym wygłoszono dwa referaty. Inż. Z. Sowiński omówił sytuację gospodarczą w kraju, a prof. Płasiński politykę zewnętrzną i wewnętrzną Państwa w ostatniej dobie. W wyniku obrad uchwalono następującą rezolucję:

„Józef Piłsudski uczył nas, że siła Polski leży w tym, aby Polacy zechcieli zrozumieć konieczność współpracy z samym sobą". Nauczycielstwo szkół średnich i powszechnych miasta Zawiercia i powiatu zawierciańskiego zgromadzone w dniu 3 listopada 1938 r. na zebraniu w szkole nr. 4 w Zawierciu w pełnym zrozumieniu swych obowiązków obywatelskich postanawia gremialnie wziąć udział w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej w dniu 6 listopada 1938 r. oraz uświadamiać otoczenie o konieczności głosowania.

Do ogółu nauczycieli wystosowana zo stała odpowiednia rezolucja.

Apel PMS w Zagłębiu

do społeczeństwa w sprawie składania książek

Czytać można liczne wzmianki w pismach o tym, z jaką radością, rozrzewnieniem i wzruszeniem głębokim witana jest książka polska w zapadłych wioskach Wołynia, Polesia i Wileńszczyzny ta książka, która nas już często nie interesuje i przeczytana poniewiera się po szufladach, kątach szaf, czy na strychach Taka książka może jednak spełnić jeszcze doniosłą rolę, tam na Kresach, może zadzierzgnąć węzeł myśli i uczucia z kul turą polską, może być iskrą rozrzucającą ogień walki i bohaterstwa. Ta jednak zapomniana książka zeszyt czasopisma czy stary podręcznik szkolny, wszystko to może się przydać, przyda się napewno w bibliotekach i szkołach, prowadzonych przez Polską Macierz Szkolną na Kresach Wschodnich.

Dlatego zarząd okręgowy P. M. S. w Zagłębiu Dąbrowskim zwraca się do wszystkich mieszkańców Zagłębia z wezwaniem do składania w ofierze przeczytanych, a niepotrzebnych w domu książek. Książki zbierane będą w poszczególnych miejscowościach Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie istnieją koła PMS przez cały miesiąc listopad i grudzień.

Zbierać je będą posiadający odpowied nie upoważnienia członkowie kół.

Ponieważ jednak nie wszędzie może oni dotrzeć potrafią, prosimy też o bezpośrednie składanie książek w bibliotekach i czytelniach P. M. S.

Drzazgi

6 listopad

Termometr przedwyborczy podnosi się niemal z każdą godziną. Nasilenie przedwyborcze, wyborcza propaganda, aktualność dnia jutrzejszego — wszystko to sprawiło, że ludzie są nieco podekscytowani i gorączkowo dyskutują na kogo z kandydatów oddać swój głos.

Ciekawe jest, że ludzie zupełnie prywatni nadsyłają do redakcji listy, w których obszernie wysłuszczają swój punkt widzenia na zbliżające się wybory i od siebie nawołują tę lub inną grupę społeczną do pójścia do urn.

Objaw to dość charakterystyczny i świadczący o silnie ścierających się poglądach wśród ludności.

Niemniej jednak pozytywny stosunek do wyborów przeważa. Społeczeństwo chce wykazać dobrą wolę i lojalność.

wim.

——oOo——

Przy głośniku

NAJNOWSZA OPERETKA DLA RADIOSŁUCHACZY

Dziśo godz. 21 nadaje Polskie Radio jedną z najnowszych operetek p. t. „Wieczna tęsknota" — Franciszka Grothe go w radiofinizacji i reżyserii Sygietyńskiego. Operetka ta wystawiona po raz pierwszy przed rokiem na scenach niemieckich, zdobyła szturmem publiczność i prasę. Recenzje prasowe podkreślały jej rozmach i efektowność bujność i różnorodność melodii. Treścią operetki jest konflikt pięknej i słynnej aktorki między miłością do mężczyzny i miłością do sceny. Operetkę tę usłyszą radiosłuchacze w wykonaniu Małej Orkiestry Polskiego Radia oraz solistów: Brochwiczówny, Marii Kaupe, Stefana Witasa, Feliksa Szczepańskiego i innych. W przerwie operetki usłyszą radiosłuchacze monolog Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w wykonaniu autora p. t. „Redaktor ulic"

——:000:——

Konferencja kierowników

UNIWERSYTETÓW POWSZECHNYCH

Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego w Krakowie pragnąc ułatwić instytucjom i pracownikom oświatowym organizację uniwersytetów powszechnych jako najodpowiedniejszych placówek oświatowych w miastach organizuje w dniu 12 listopada b. r. w Krakowie konferencję kierowników uniwersytetów pow szechnych.

Konferencja będzie miała charakter informacyjny. Program obejmie: a) cele i zadania pracy oświatowej, b) zagadnienia organizacyjno metodyczne uniwersytetów powszechnych, c) zagadnienia programowe uniwersytetów powszechnych.

Głównym celem konferencji będzie uzgodnienie pojęcia uniwersytetu powszechnego i omówienie metod pracy oraz konstrukcji programu u. p.

Do udziału w konferencji Kuratorium zaprasza kierowników i organizatorów oraz te osoby, które zamierzają zorganizować w bieżącym roku szkolnym uniwersytety powszechne, bez względu na to, jaka instytucja (szkoła, samorząd, organizacja) podejmie się prowadzenia uniwersytetu powszechnego.

Uczestnicy konferencji otrzymują zwrot kosztów podróży (III kl).

Zgłoszenia udziału w konferencji należy kierować niezwłocznie do 5 listopada b. r.) bezpośrednio do Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego — Oddział Oświaty Pozaszkolnej.

O dokładnym terminie i miejscu konferencji zainteresowane osoby zostaną zawiadomione.

Na froncie pracy

Zgromadzenie pracowników umysłowych i fizycznych Zagłębia Dąbrowskiego

Onegdaj w dużej sali Domu Społecznego w Sosnowcu odbyło się wielkie zgromadzenie pracowników umysłowych i fizycznych Zagłębia Dąbrowskiego, zorganizowane przez władze okręgowe Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych. Zebranie zgromadziło przeszło 700 pracowników.

Zebraniu przewodniczył i zagaił je prezes Br. Górecki. Na temat „Zadania świata pracy obecnie i w najbliższej przyszłości" wypowiedział referat p. L. Tomaszkiewicz, prezes wydz. wyk. Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych, wskazując na konieczność przebudowy życia organizacyjnego świata pracy w myśl deklaracji ideowej ZPZZ.

Referat na temat „Nowa treść w związkach zawodowych" wygłosił dr. A. Pawełek, podkreślając, że klasowość w organizacji związków zawodowych uniemożliwia świat(u) pracy wzięcie udziału w zagadnieniach państwowych o charakterze ogólnym. P. St. Kasprzyk wskazał na szkodliwość międzynarodówek w rozwoju społecznym i gospodarczym Polski. O rozbudowie w terenie ZPZZ mówił sekretarz okr. p. Śliwa.

Na zakończenie zebrania przyjęto rezolucję.

Przerwanie strajku

W „DŹWIGNI" I W FABRYCE KRAUPEGO

Strajk robotników w fabryce Kraupego i w „Dźwigni" w Sosnowcu został przerwany. Robotnicy przystąpili do pracy. Likwidacja strajku nastąpiła po konferencji w starostwie grodzkim. Dyrekcja fabryki oświadczyła, że nikt z biorących udział w strajku nie będzie szykanowany. Pomiędzy stronami toczyć się będą pertraktacje o załatwienie żądań robotniczych. W razie nie dojścia do porozumienia zatarg załatwiony zostanie drogą arbitrażu.

Z Olkusza

(o) PRZED WYBORAMI W OLKUSKIM. Z inicjatywy pow. obwodu OZN, na terenie powiatu olkuskiego odbyło się szereg zebrań przedwyborczych w różnych miejscowościach. Zainteresowanie wyborami nie tylko po miasteczkach, ale i osadach i wioskach, duże.

Na ulicach rozlepiono afisze, wzywające do wyborów do Sejmu. Społeczeństwo żydowskie w Olkuszu wydało również apel do głosowania.

(o) NA URLOP. Dyrektor szpitala św. Błażeja w Olkuszu dr. Łapiński, rozpoczął 6-tygodniowy urlop wypoczynkowy. Zastępstwo objął dr. Modrzewski.

(o) ESENCJĄ OCTOWĄ USIŁOWAŁA SIĘ OTRUĆ 52-letnia Zofia Wolkowska, niezamężna z Wolbromia. Denatkę w groźnym stanie odwieziono do szpitala w Olkuszu.

Przyczyna targnięcia się na życie: nieporozumienia z narzeczonym.

(o) MŁODOCIANY I NIEPOPRAWNY ZŁODZIEJ SKAZANY NA WIĘZIENIE. Sąd w Olkuszu skazał 18-letniego Mariana Domagałę z Golonoga, pow. będziński na pół roku więzienia za kradzież pary butów na targu w Olkuszu.

Domagała był już dwukrotnie skazany na dom poprawczy.

Urlopy turnusowe

W FABRYCE WOŹNIAKÓW w SOSNOWCU

W dniu wczorajszym odbyła się w inspektoracie pracy w Sosnowcu konferencja w sprawie zamierzonej redukcji 40 robotników w fabryce b-ci Woźniak. Ustalono, że robotnicy ci nie będą zredukowani, lecz pójdą na 10-tygodniowy urlop turnusowy.

Przed uroczystym obchodem

20 rocznicy odzyskania niepodległości

Tegoroczne święto 11 listopada przypada w 20-rocznicę odzyskania Niepodległości. Z uwagi na uroczysty charakter tego święta komitet w Sosnowcu opracował specjalny program.

Dnia 10 bm. odbędzie się capstrzyk i będą rozpalone ogniska w dzielnicach miasta: Milowice, Śródmieście, Środula i Modrzejów. Przy ogniskach odbędzie się również apel poległych i chwila ciszy.

Dnia 11 bm. program zapowiada: godz. 10 rano — nabożeństwo, godz. 11 — przemarsz ulicami miasta na Plac 11 listopada, gdzie odbędzie się defilada.

O godz. 12.30 — manifestacja, na której przemówienie wygłosi starosta Walewski.

W godzinach popołudniowych odbędzie się zabawa ludowa z bogato urozmaiconym programem w sali fabryki Schöna przy ul. 1-go Maja.

O godz. 8 wiecz. w teatrze miejskim w Sosnowcu — akademia, w czasie której wystawiona zostanie sztuka Z. Nowakowskiego pt. „Gałązka Rozmarynu". Zagai akademię przemówieniem okolicznościowym prez. J. Kaczkowski.

W dniu 11 listopada o godz. 12 w południe odbędzie się uroczystość nadania nowowybudowanej ulicy obok Ubezpieczalni Społecznej — nazwy P. O. W.

W ZĄBKOWICACH.

3 bm. w domu ludowym w Ząbkowicach pod przewodnictwem inż. Rybczyńskiego odbyło się zebranie komitetu obchodu uroczystości 20-lecia Niepodległości Polski.

Ustalono następujący program uroczystości: 10 bm. o godz. 6 wiecz. z przed domu ludowego wyruszy pochód, który przejdzie ulicami miasta, poczym w salach domu ludowego odbędzie się wieczornica taneczna, urozmaicona elektronywmi niespodziankami. Zysk z tej imprezy komitet przeznaczył na budowę szkoły w Ząbkowicach.

W dniu 11 bm. o godz. 9.45 rano zbiórka organizacyj, młodzieży szkolnej i społeczeństwa przed domem ludowym, wymarsz do kościoła na nabożeństwo, poczym powrót do domu ludowego, defilada. O godz. 5 wiecz. uroczysta akademia

Wiadomości bieżące

Sobota 5 Listopad	Dziś: Elżbiety Jutro: Leonarda Wschód słońca: 6,33 Zachód słońca 4,02

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

W. Dawiskibowej, ul. Piłsudskiego 18
G. Kupferbluma, ul. Nowopogońska 25
L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18

— ZEBRANIE ABSOLWENTÓW. Stowarzyszenie absolwentów średnich szkół handlowych w Katowicach zwołuje na niedzielę dn. 13 bm. godz. 10 rano w Miejskim Gimnazjum Kupieckim, Krakowska 80, miesięczne zebranie absolwentów. Ze względu na tardzo ważne sprawy zarząd prosi wszystkich członków o bezwzględne przybycie.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś o godz. 20.30 dana będzie doskonała komedia ciesząca się wielkim powodzeniem St. Kiedrzyńskiego „Piorun z jasnego nieba" w reżyserii M. Bieleckiego. Dekoracje projektu F. Krassowskiego.

W niedzielę dn. 6 bm. dane będą dwa przedstawienia o godz. 16.30 i o godz. 20.30 świetna komedia St. Kiedrzyńskiego „Piorun z jasnego nieba" w reżyserii M. Bieleckiego. Oprawa dekoracyjna F. Krassowskiego. Bilety wcześniej do nabycia w firmie W. Czechowski, ul. 3-go Maja 8, tel. 61824. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11 do 13 i od 15.

— DANCING TOWARZYSKI z atrakcjami w dniu 5 bm. o godz. 18 w kawiarni „Udziałowej" przy ul. 3 Maja urządza koło kobiece LOPP. nr. 38 w Sosnowcu. Dochód przeznaczony zostanie na cele obrony przeciwlotniczo - gazowej.

Wystawa sztuki

W SOSNOWCU.

Dziś zostanie otwarta w Sosnowcu w salach Ratusza na II piętrze Ruchoma Wystawa Sztuki, na której wystawione będą dzieła malarstwa i grafiki najwybitniejszych artystów polskich.

Na wystawie reprezentowane są dzieła Olgi Boznańskiej, Józefa Pankiewicza, Wojciecha Weissa, Tadeusza Pruszkowskiego, Zofii Stryjeńskiej, Wl. Skoczylasa i in.

Wystawa jest czynna od godz. 8 rano do 14 i od 17 do 18.

—oOo—

Towarzystwo Przyjaciół

BATALIONU OBRONY NARODOWEJ W SOSNOWCU.

Pod przewodnictwem starosty Boxy odbyło się w Będzinie organizacyjne zebranie pow. koła przyjaciół batalionu Obrony Narodowej.

Na zebraniu plk. Giza wygłosił referat na temat znaczenia batalionu O. N. oraz prowadzenia wśród żołnierzy akcji kulturalno - oświatowej. Po wysłuchaniu referatu postanowiono utworzyć Towarzystwo przyjaciół batalionu Obrony Narodowej.

W skład zarządu zostali wybrani pp.: starosta J. Boxa, ks. dziekan Gola, kpt. E. Nowakowski, dyr. St. Gadomski, prez. Izydorczyk, prez. Trzesimech, burmistrz Brudnicki, starościna Boxowa, insp. Luchowiec, dyr. Przedpełski, nacz. Lebiedziński, nacz. Szymański, p. Ocioszyńska, dyr. K. Gadomski, prez. Kępiński i Zając.

—oOo—

Zebranie zarządu sekcji

DOZORCÓW GÓRNICZO - TECHNICZNYCH PZZPP. i H. w SOSNOWCU.

Prezydium sekcji dozorców górniczo-technicznych PZZPP. i H. w Sosnowcu podaje do wiadomości, że z powodu przypadających na dzień 6 bm. wyborów do Sejmu, mające się odbyć w tym dniu miesięczne zebranie zarządu i delegatów sekcji odłożone zostało na następną niedzielę dn. 13 bm. godz. 10 i odbędzie się w lokalu związku przy ul. Sienkiewicza nr. 17-a.

—oOo—

Tasakiem w głowę

NATRĘTNEGO PIJAKA.

Przed kilku dniami do domu przy ul. 1 Maja 64 w Grodźcu przyszedł Kazimierz Rutkowski, zam. w Grodźcu i będąc w stanie pijanym począł się dobijać do drzwi mieszkania Heleny Pachlikowej. Pachlikowa zaalarmowała swego gospodarza Filipczyka, który usunął Rutkowskiego z podwórza, a gdy ten uporczywie usiłował wejść z powrotem na podwórko, Filipczyk uzbrojony w tasak uderzył Rutkowskiego w głowę, zadając mu ciężkie uszkodzenie ciała.

Zawiadomiona o awanturze policja zabrała gospodarza.

***

Paradował po ulicach

W SKRADZIONYM GARNITURZE.

Przed kilku dniami nieznany sprawca dostał się za pomocą wyłocenia szyby w oknie do mieszkania Jeremiasza Pluteckiego, zam. w Sosnowcu przy ul. Rybnej 1, skąd skradł garderobę męską i damską wartości 800 zł.

Zawiadomiona o kradzieży policja zatrzymała, jako podejrzanego o dokonanie tej kradzieży Józefa Grymowskiego, bez stałego miejsca zamieszkania, który chodził w jednym ze skradzionych garniturów.

Dochodzenie w tej sprawie jest jeszcze prowadzone.

Wzrost kosztów utrzymania

W ZAGŁĘBIU.

Komisja statystyczna w Sosnowcu ustaliła, że koszty utrzymania w Zagłębiu w miesiącu październiku wzrosły o 1,5 proc. w porównaniu do września br.

—:O:—

Sąd grodzki w Sosnowcu

W NOWEJ SIEDZIBIE.

Sąd grodzki w Sosnowcu przeniesiony został do odpowiednio urządzonego budynku (po dawnej poczcie) przy ul. 3 maja. Tu również mieszczą się kancelarie sędziów śledczych I i II rewiru w Sosnowcu.

Sekretarz skazany

ZA ZNIESŁAWIENIE SEKRETARZA.

W sądzie grodzkim w Olkuszu odbyła się rozprawa przeciwko sekretarzowi związku metalowców ZZZ. w Sosnowcu Braulińskiemu oskarżonemu o zniesławienie sekretarza klasowego Zw. Metalowców w Sosnowcu Angiera.

W wyniku rozprawy sekr. Brauliński skazany został na miesiąc aresztu, 100 zł. grzywny i opłatę kosztów sądowych. Dwaj pozostali oskarżeni Cembrzyński i Asman skazani zostali po dwa tygodnie aresztu.

—oOo—

Z Kielc

Zebranie przedwyborcze

O. Z. N. w OKRĘGU KIELECKIM

W Miechowie odbyło się zebranie przedwyborcze z udziałem paruset osób z powiatu. Po przemówieniach kandydatów na posłów p. p.: Kruka, Zwolińskiego, Walerona i Sobczyka, zebrani uchwalili pójść w szeregach OZN do urn wyborczych i wezwać szeroki ogół obywateli ziemi Bartosza Głowackiego do spełnienia obowiązku obywatelskiego. Również odbyły się zebrania OZN na terenie powiatu w Wawrzeńczycach, Igołomii, Brzes Nowym i innych miejscowościach.

W Busku odbył się wiec przedwyborczy OZN z udziałem 800 uczestników z całego powiatu stopnickiego, na którym przemawiali — kandydat na posła Wójcik Jan i p. Zgryz Władysław. Zebrani uchwalili wziąć udział w wyborach. Również na terenie tego powiatu odbyły się zebrania przedwyborcze w Pełoku, Dobrowodzie, Gaekach i innych miejscowościach.

W Częstochowie w sali teatru Miejskiego odbyło się zebranie przedwyborcze OZN z udziałem ponad 600 osób, na którym przemawiał prof. Harbich Tadeusz z Warszawy.

Na terenie powiatu radomskiego odbyło się szereg zebrań przedwyborczych z ramienia OZN jak w Długojowie, Jankowicach, Kaszewie, Wsole i wielu innych miejscowościach.

CZŁOWIEK PRZED SĄDEM.

Lekcja anatomii

W drugim oddziale szkoły pana Blumenkopfa panował niebywały rozgardiasz. Dzieci nie chciały siedzieć spokojnie, a sam pan Blumenkopf stał po środku klasy i starał się przekrzyczeć hałasujących uczniów.

— Cicho! — wołał pan profesor. — Czy to jest szkoła, czy to jest podwórko? Mówimy o płucach Siadać na miejsca! Co to jest takiego, że cała klasa chodziła po klasie i nie zwracała uwagi na moje uwagi? Już? Spokój? No to bierzemy się za płuca, bo na dzisiaj było zadane. Będę się was pytał zaczynam od kamieni:

Moniek Rubin!

— Słucham, pana nauczyciela.

— Wiele człowiek ma płuca.

— Trzy.

— Nieprawda. Salek Szafir!

— Co?

— Wiele człowiek ma płuca

— Cztery.

— Nic nie umiesz!

— Kuba Brylant, ty powiedz!

— Jeden.

— Beniek Szmaragd!

— Pięć płuca.

— Kamienie nic nie umią! Się nie uczą wcale! Do kąta wszystkie kamienie! Zaraz zobaczymy, co umią artykuły żywnościowe. Salomon Kapuśniak!

— Wiele człowiek ma płuca?

— Siedem.

— Do kąta. Moniek Cynamon!

— Trzy i pół

— Prędko do kąta! Jakub Cukier!

— Dwa.

Pan Blumenkopf rozjaśnił się.

— Dobrze, Jakubek. Bardzo dobrze. Piatkie ciebie dam. Porządny chłopaczek jesteś, Kubuchna ty wiesz, wiele człowiek ma płuca. No powiedz. Jakubek, tym szmondakom, co się nie chcą uczyć, skąd ty wiesz, że człowiek ma dwa płuca?

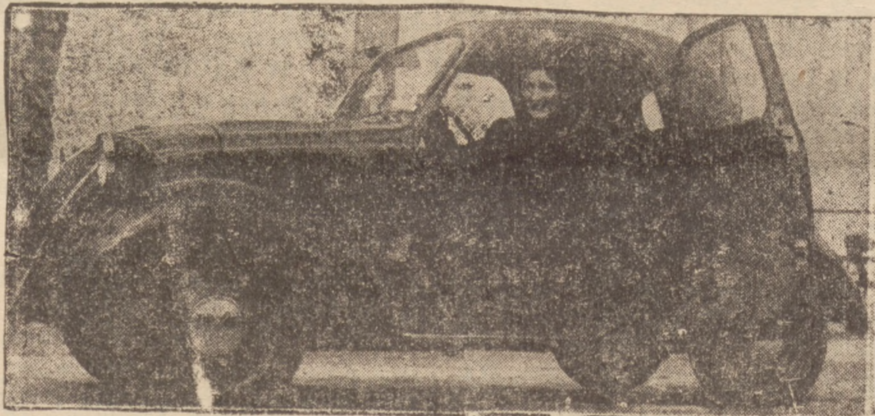
— Widziałam u cioci, jak się kąpała.

Wróciwszy do domu, uradowany Ja kubek opowiedział ojcu o swym triumfie Ale pan Cukier rozgniewał się bardzo, że w szkole uczą takich niemoralnych rzeczy, rzucił na stół wraz z iglą i naparstkiem klientowskie spodnie i pobiegł do szkoły. Tam obił biednego profesora tak zwanym „centymentrem" i w rezultacie został skazany przez Sąd na tydzień aresztu z zawieszeniem.

Chłopi fundują stypendia

IM. PŁK. BELINY-PRAŻMOWSKIEGO

W gminach powiatu kieleckiego: Bodzentynie, Korzecko, Samsonowie, Pierzowie i Suchedniowie odbyły się uroczyste posiedzenia załobne rad gminnych. Na zebraniach tych uchwalono ufundować dla uszczenia zasług ś. p. płk. Władysława Beliny - Prażmowskiego specjalne coroczne stypendia dla najbiedniejszych uczniów z terenu tych gmin.

P. Henryka Nowakowska z Warszawy laureatka II nagrody Letniej Akcji Premiowej Polskiego Radia w wygranym przez siebie samochodzie „Fiat 508".

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sobota, 5 listopada.

6.30 Pieśń kiedy ranne wstają zorze 6.35 Gimnastyka 6.50 Płyty 7.00 Dziennik poranny 7.15 Płyty 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa 11.00 Audycja dla szkół 11.25 Koncert 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik popołudniowy 16.05 Wiadomości gospodarcze 16.15 Kronika literacka 16.30 Z zapomnianych naszych pieśni 17.00 Transmisja nabożeństwa z Ostrej bramy w Wilnie 8.00 Audycja dla wsi 18.30 Audycja dla Polaków za granicą 19.15 Pociąg w nieznane — koncert rozrywkowy 20.35 Audycje informacyjne 21.00 Wieczna tęsknota — operetka 22.55 Przegląd prasy Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego Komunikat meteorologiczny 23.05 Wiadomości z Polski (w języku niemieckim) 23.15 Muzyka taneczna.

KATOWICE

Sobota, 5 listopada.

5.30. Dzień dobry — wesoły montaż płytowy 6.30 Program na dziś 11.25 Muzyka 14.00 Muzyka obiadowa 14.50 Wiadomości bieżące i giełda 18.00 Śpiewa Chór Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego 18.15 Pogadanka aktualna 18.25 Wiadomości sportowe 22.55 Komunikat bieżący 23.05 Zakończenie programu.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela, 6 listopada.

7.15 Pieśń Ave Maria 7.20 Koncert popularny 8.00 Dziennik poranny 8.15 Audycja dla wsi 9.15 Transmisja nabożeństwa z kościoła o. o. Dominikanów we Lwowie Po nabożeństwie płyty 11.45 Muzyka lekka w programach radiowych 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Poranek symfoniczny 13.00 Wyjątki z Pism Józefa Piłsudskiego 13.05 Przegląd kulturalny 13.15 Muzyka obiadowa 14.40 Wszystkiego po trochu 15.00 Audycja dla wsi 16.30 Recital skrzypcowy 17.00 Tygodnik dźwiękowy 17.30 Podwieczorek przy mikrofonie 19.30 Najnowsze nagrania (płyty) 20.15 Wiadomości sportowe, Przegląd polityczny, Dziennik wieczorny, Nasz program 21.00 Radio — kabaret 21.40 Wesele Robinsona — Kukułka Wileńska 22.10 Muzyka taneczna 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego 23.05. Wiadomości z Polski (w języku angielskim) 23.15 Patrz program Warszawy II.

W OPRESJI

— Panie posterunkowy, chodź pan prędzej jakiś oprych bije się z moim ojcem już dobre pół godziny.

— Ale dlaczegoś wcześniej nie przyszedł?

— A bo na początku ojciec był górą.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

153)

Oboje siedzieli przy sobie w czasie obiadu, albowiem Oliwia była przedmiotem pragnień najmłodszych i naj zapaleńszych, a p. de Mere celem zalotności najzaleńszych i najbardziej pociągających. Ani jedni, ani drugie nie otrzymali najmniejszego powodzenia. Oliwia i generał spoglądali na tę gorączkową wesołość, na to miłosne uczucie, które tak jedno jak i drugie wyczerpnęło do dna. Oliwia zbyt była piękna, ażeby przyjąć miłość młodzieńca, którego namiętność byłaby ją zesłała do rzędu starych kobiet uczących młodzież, a pan de Mere nie lubował się tyle w rozkoszy, ażeby raz jeszcze narażał się na zawód. Za nadejściem wieczoru, przypadek, albo raczej sympatia, jakie oboj eszukali w odległym salonie spowodowała, że się ze sobą spotkali.

Pan de Mere nie wiedział czym była Oliwia i Oliwia nie wiedziała czym był pan de Mere. Zawiązał z nią rozmowę. nie z tym uszanowaniem, jakiego wymaga nietykalna reputacja ale z tą przyzwoitością, jaką człowiek dystyngowany przyznaje kobiecie wykłej do świata wytwornego. Z początku zamienili między sobą kilka uwag o małym udziale, jaki brali oboje w uciechach tego wieczoru i oboje przypisywali to złemu stanowi ich zdrowia, gdyż oboje sądzili, że stanowią wyjątek w tym towarzystwie, ażeby nie mogli mówić o smutnym usposobieniu ich duszy. Mało zajęci jedno drugim i sobą samymi, wkrótce porzucili ten przedmiot rozmowy, ażeby mówić o przedmiotach powszechnego zajęcia. Wojny Rzeczypospolitej i triumfy Bonapartego były naówczas w całej świetności i pan de Mere mówił o nich z zapałem i uniesieniem, które świadczyły, że znajdowało się w nim daleko więcej ognia i młodości, aniżeli się mógł spodziewać. Z drugiej strony, literatura, teatr, sztuki, muzyka, znów ukazywać się zaczęły i Oliwia mówiła o tym wszystkim z takim taktem z taką wyższością i z takim zajęciem, które okazywały również, że serce jej było przystępniejsze słodkim wzruszeniom, aniżeli o tym sądzić mogła. Przebyli więc długie godziny tego wieczoru, słuchając się wzajemnie z rozkoszą, ale bez rozwagi; potem oboje, ostrzeżeni panującym wokoło milczeniem, że uczta już się skończyła uznali, że o wiele przekroczyli chwilę, w której porządne zwyczaje wzywały ich do domu. Należało się rozłączyć. Pan de Mere, który miał jeszcze kilka tygodni do stracenia w Paryżu, nie mógł opuścić tej sposobności, ażeby zmniejszyć nudy swojego pobytu stosunkami z kobietą, którą znalazł pełną dowcipu i przyzwoitości; zażądał więc od Oliwii pozwolenia bytności w jej domu. Dopełnił tego wyrazami najpochlebniejszymi, ona zaś odpowiedziała mu bez zdziwienia i bez odmowy:

„— Nie potrzebuję znać nazwiska pana, ażeby przyjąć z rozkoszą człowieka tak znakomitego, jakim pan jesteś; ale muszę je poznać, ażebym nie potrzebowała dziwić się wizycie, jaką otrzymać mogę, jeżeli wypadkiem pu-ści pan na jakiś czas w zapomnienie żadanie, jakie uczyniłeś w tej chwili?

— A więc; jeżeliby pani zaanonsowano pana de Mere jutro wieczorem, czy go pani przyjmie?

— Pan de Mere! — odpowiedziała Oliwia, spoglądając na niego — oto nazwisko, któreby mogło obejść się bez rekomendacji dzisiejszego wieczoru, ażebym przyjęła z rozkoszą tego, kto je nosi".

Oboje widocznie okazywali przyjemność, jakiej doznawali wskutek spotkania się z sobą; oboje sądzili, że tak silnie są zabezpieczeni przeciwko zalotności lub uwiedzeniu, że bez zakłopotania przyjęli to zapewnienie. Ani jedno, ani drugie nie wyszło z nie pokojem z tego wieczoru. Oliwia przez była dzień cały, nie przypominając sobie wcale, że pan de Mere ma przybyć wieczorem, a ten myślał o tym, że ma być wieczorem u Oliwii, jedynie tylko jako o sposobie przepędzenia czasu weselej, aniżeli na przedstawieniu Opery, albo na grze w bonifikę w salonie jednego z dyrektorów.

Była godzina dziewiąta wieczorem, Oliwia znajdowała się w domu z Libertem, grubym finansistą, którego nie gdyś wybrała w szesnastym roku życia i którego wzięła znów jako jawnego kochanka, ponieważ był najwięcej niewolniczym z tych, którzy tak jak on panowali. Ogromny majątek, zarobiony w czasie rozszarpywania monarchii zwiększył się jeszcze w czasie rozszarpywania Rzeczypospolitej i Oliwia używała tego, żeby zadość uczynić zachceniom bardziej może wymagającym, aniżeli zachcenia prózności i zamiłowaniu rozkoszy, pochodziły bowiem z nudów. W tej chwili finansista, stawszy się dziwnie opowiadał jej widoki nowej operacji i Oliwia, nie mając nic lepszego do czynienia, bawiła się tym, że mu wykazywała, iż przedsięwzięcie jego było niedorzeczne chociaż w głębi była najsilniej przekonana, że chciwy instynkt Liberta był wyższym nad wszystkie jej dowodzenia

c. d. n

WYBORY DO SEJMU

ZARZĄD MIEJSKI W SOSNOWCU DLA UŁATWIENIA WYBORCOM, PODAJE DO WIADOMOŚCI PODZIAŁ M. SOSNOWCA NA OBWODY GŁOSOWANIA I LOKALE OBWODOWYCH KOMISYJ WYBORCZYCH:

Nr. obwodu głosowania	NAZWA ULIC wchodzących w skład obwodu głosowania	Biuro Obwodowej Komisji Wyborczej / Lokal wyborczy
1	3 Maja, Warszawska, Głowackiego, Dietlowska, Plac Kościuszki	RATUSZ (parter — strona lewa)
2	Targowa (od Małachowskiego do Modrzejowskiej 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 8-a, 9, 10, 11, 13, Małachowskiego Jasna, Zygmunta, Pierackiego, Marszałka Rydza Śmigłego	RATUSZ (parter — strona prawa)
3	Żórawia, Chłodna, 1 go Maja od N-ru 9, do 14 wł. 15 i 17, Ostrogórska Nr. 1, 2, 3, 5, 5-a, 7, 9, Kowalska	UL. OSTROGÓRSKA NR. 5 (Szkoła powszechna)
4	Pańska, Ostrogórska NN 4, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 13-a, 14, 15, 16, 16-a, 17, 18, 19, 20 21, 22, 23, 25, 25-a, Biała, Radocha	UL. OSTROGÓRSKA NR. 9 (Szkoła powszechna)
5	Modrzejowska	UL. PREZYDENTA MOŚCICKIEGO NR. 13 (I-e piętro — szkoła powsz. N. 21)
6	Prezydenta Mościckiego, Dekierta, Jagiellońska	UL. PREZYDENTA MOŚCICKIEGO NR. 18 (Szkoła powszechna nr. 4)
7	Szklarniana, Sienkiewicza, Targowa nr. 12, 14, 15, 15-a, 16, 17, 18, 19. 20, 21 Piłsudskiego (od Teatralnej do tunelu kolejowego nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 7-a, 8, 10, 12. 14, 14-a, 16, 18, 20	UL. SIENKIEWICZA NR. 22 (nowa szkoła w domu Felcmana)
8	Wspólna, Teatralna, Towarowa, Graniczna, Kołłątaja	UL. KOŁŁĄTAJA NR. 17 (Związek Pracowników Ubezp. Społ. — 1-e piętro w oficynie)
9	Dęblińska, Czysta, Sadowa, Krzywa, Naftowa, Wiejska od ul. Starej do Sobieskiego NN 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 9-a, 10. 11. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, Sobieskiego	UL. DĘBLIŃSKA NR. 18 (Szkoła powszechna N 15)
10	Piłsudskiego od tunelu do ul. Starej NN 9. 11, 13, 15, 17, 19, 22, 22-a, 24, 24-a, 24-b, 24-c, 24d, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46. 48, 50, Kilińskiego, Ciasna, Prosta, Przejazd	UL. PIŁSUSKIEGO NR. 9 (domy kolejowe, — parter vis a vis ul. Sobieskiego)
11	Stara, Nowa, Leszno, Miła, Szewska, Zakręt Montwiłła Mireckiego, Koareda, Skorupki, Kotlarska, Leśna, Władysława	UL. NOWA NR. 49 (Szkoła powszechna N. 19)
12	Piłsudskiego (od Starej do Wiejskiej) NN 21, 21-a, 23, 25, 27, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 72-a, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, Wiejska od Starej do Piłsudskiego od nr. 20, do 40 wł., Niecała Sąsiedzka, Kordonowa, Obchód, Topolowa	UL. SWOBODNA NR. 3 (lokal firmy „Dźwignia")
13	Grabowa, Smolna, Swobodna, Prostyka, Betonowa, Królewska, ks. Bandurskiego, Szczodra, Płocka, Składowa, Dziewicza, Wysoka	UL. GRABOWA NR. 9 (Szkoła powszechna)
14	Piłsudskiego od ul. Wiejskiej do Dalekiej NN 29, 31, 33, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49 51, 53, 55, 57, 90, 90-a 92, 94 96, 98. 100, 102, 104, 106, 108, 108-a, 110. 110-a, 110-b, 110-c, 110 d, 112, 114, 114 a, 116, 118, 120, 122, 124. Chmielna. Objazd Kolejowa. Jastrzębia, Pawia, Moniuszki	UL. CHMIELNA NR. 1 (Szkoła powszechna)
15	Piłsudskiego od Dalekiej do Franciszkiej NN 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73. 75, 126, 128, 130, 130-a, 130-b, 130-c, 132, 132-a, Daleka, Milowicka, Kacza	UL. PIŁSUDSKIEGO NR. 73 (Szkoła powszechna N. 20)
16	Podjazdowa, Francuska, Leśniczówka, Wiktora, Gliniaki, Brazylia	UL. PODJAZDOWA NR. 17 (Szkoła powszechna N. 14)
17	Kapliczna, Pekin, Saturnowska, Ślepa, Słoneczna, Studzienna, Szosowa, Bryniczna, Złota	MILOWICE — ZŁOTA 1 (Szkoła powszechna N. 12)
18	Rudna Sienna, Książęca, Limanowskiego, Szopena, Pusta	LIMANOWSKIEGO NR. 14 kol. Limanowskiego — przedszkole.
19	Orla, Pułaskiego, Reymonta, Żytnia, Bema, Rysia, Zgoda, Dzika, Grochowa, Mazowiecka	ŻYTNIA NR. 12 (Szkoła powszechna N. 7)
20	Bracka, Pszenna, Owsiana, Lisia, Staropogońska, Wileńska, Górnicza, Zimna, Dobra Twarda	ŻYTNIA 26—róg BRACKIEJ (Szkoła powszechna N. 3)
21	Lwowska, Sucha, Czeladzka, Małobądzka, Osiedle Pogoń	UL. SUCHA (Szkoła powszechna nr. 2)
22	Gołębia, Śnieżna, Będzińska, Rybna	UL. GOŁĘBIA NR. I—IV domy f-my „Babcock Zieleniewski"
23	Rzymska, Kopernika, Zielona, Mała, Poprzeczna, Wielka, Majowa, Ciepła	UL. BĘDZIŃSKA (Remiza Ochotn. Straży Ogniowej)
24	Żeromskiego, Mariacka, Cicha, Średnia, Przechodnia, Piaskowa, Błotna, Floriańska	UL. MARIACKA 1 (Zw. Zawod — parter — mała sala)
25	Nowopogońska, Racławicka, Żabia, Wąska, Wodna, Rzeczna	UL. NOWOPOGOŃSKA 6 Szkoła powszechna Nr. 15
26	Chemiczna, Piotrkowska, Prusa, Konopnickiej	UL. CHEMICZNA NR. 12 (domy Firmy C. G. Schön) Sala zebrań Stowarzysz. Akcji Katolick
27	Okrzei, Wyspiańskiego, Słowackiego, Mickiewicza, Krasińskiego, Kochanowskiego	UL. OKRZEI NR. 54 Szkoła powsz. Nr. 10—nowa szkoła
28	Batorego, Matejki, Grotgera, Siemiradzkiego Wapienna, Kossaka, Wita Stwosza, Malczewskiego, Północna, Zuzanna. Dwór Zagórze, Małe, Zagórze, Środula Dolna	UL. OKRZEI NR. 46 (Szkoła powszechna)
29	Perla Gampera, Kamienna	UL. KAMIENNA NR. 4 (Szkoła powszechna nr. 16, parter)
30	Robotnicza, Pekin, Kamieniołomy Renarda, Folwark, Konstantynów	UL. KAMIENNA NR. 4 Szkoła powsz. Nr. 16 — 1-e piętro
31	Staszica. Zamkowa, Browarna, Dworska, Piekarska, Szkolna	UL. SZKOLNA NR. 4 (Szkoła powszechna)
32	Zagórska, Koźla, Tatrzańska, Wschodnia, Zofii, Śląska, Podgórska, Klimontowska	UL. NARUTOWICZA NR. 5 (przedszkole)
33	Kaliska, Narutowicza	UL. KALISKA 23 (Szkoła Rzemiosł Tow. Dobr.)
34	Sielecka, Kręta, Wawel, Gliniana, Parkowa, Wronia	UL. WAWEL NR. 13 (Szkoła powszechna nr. 6)
35	Legionów, 1 Maja Nr. 16 i od Nr. 18 wzwyż, Kuźnicka, Wesoła, Dolna	UL. LEGIONÓW 20—22 (sala gimnastyczna Państw. Sem. Naucz. Męsk.)
36	Mierosławskiego, Pogotowia, Barbary, Karpacka, Szpitalna, Czarna, Krakowska, Bukowa, Wilcza	UL. MIEROSŁAWSKIEGO 3 (Stacja Ratunkowa)
37	Dębowa, Kol. Staszic, Kol. Ludmiła, Kop. Alwina, Kop. Orion, Kop. Jarosław Kol. Wygoda	UL. DĘBOWA 33 (Szkoła powszechna)
38	Tabelna, Strzelecka, Lipowa, Brzozowa, Tylna	UL. LIPOWA 7 (Świetlica Firmy Deichsel)
39	Walcownia Renard, Niwecka, Grzybowa, Dańdowska, Cmentarna	*Walcownia* RENARD Nr. 22 (Łaźnia)
40	DZIELNICA MODRZEJÓW: Bóżniczna, Gdańska, Dąbrowska, Henryka, Pastewna, Powstańców, Rynek	UL. DĄBROWSKA NR. [illegible] (Szkoła Powszechna Nr. 11)

Dnia 6 listopada każdy obywatel spełni swój obowiązek i przez oddanie głosu zadecyduje o wyborze posłów.

SPORT

Skład Śląska Zaolzańskiego

na niedzielny mecz z Górn. Śląskim

Władze piłkarskie nowoutworzonego podokręgu piłkarskiego na Zaolziu, w związku z reprezentacyjnym meczem w dniu 6 bm. z Górnym Śląskiem w Katowicach ustaliły następujący skład: Siostrzonek, Pokluda, Bob, Donocik, Matusik, Pietranek I, Lubojacki, Latocha, Bubik, Borner (Kocur), Witala i Dadok.

Jak widzimy drużyna Śląska Zaolzańskiego została znacznie wzmocniona. Goście przyjadą w niedzielę do Katowic autobusem z Cieszyna. Zawody prowadzić będzie sędzia ligowy p. Gruszka.

Śląski OZPN. pragnąc przyczynić się do godnego powitania naszych rodaków zza Olzy, ustalił jak na zawody reprezentacyjne b. niskie ceny wstępu: młodzież 50 gr., stojące 1 zł., siedzące trybuna (nienumerowane) 1.50 zł.

Zawody rozpoczną się o godz. 14 na boisku PW. i WF. (Katowice).

Piłat - Garstecki

SENSACYJNY POJEDYNEK W SOSNOWCU.

Onegdaj w Śląskim OZB. odbyło się losowanie drużynowych mistrzostw bokserskich klasy B.

W mistrzostwach weźmie udział 9 klubów: Strzelec, Makabi II i Nordia (z Sosnowca), Strzelec, Dąb i PKS (z Katowic) [illegible] (Świętochłowice) oraz Brygada i Makabi (Częstochowa).

Mistrzostwa rozpoczną się 19 bm. i od będą się w jednej turze. W dniu 19 bm. w Sosnowcu spotka się Strzelec (Sosnowiec) z Nordią a 26 bm Strzelec — PKS. W ramach tego meczu odbędzie się sensacyjne spotkanie mistrza Polski Piłata z Garsteckim.

Ubezpieczalnia — Elektrownia

MECZ NA BOISKU UNII.

Dziś na stadionie Unii w Sosnowcu o godz. 14.30 odbędą się zawody piłkarskie pomiędzy Ubezpieczalnią i Elektrownią. Dochód z meczu na LOPP.

Mecz pięściarski Polska—Niemcy

WE WROCŁAWIU.

W dniu 13 b. m. we Wrocławiu rozegrany zostanie międzypaństwowy mecz bokserski Niemcy — Polska.

Sędzią ringowy tego meczu będzie Szwajcar p. König z Zurychu. Sędziami punktowymi — p. Bielewicz z Warszawy i p. Egon Müller z Berlina.

Wiadomość powyższą Niemieckie Biuro Prasowe zaopatruje komentarzem, że będzie to spotkanie o „dominujące stanowisko w boksie europejskim".

Nadprogramowo odbyć się mają dwa spotkania: w wadze lekkiej walczyć będą Westphal (Berlin) — Büttner I (Wrocław) i w wadze ciężkiej —Klose (Wrocław) — Ortmans (Kolonia).

Łyżwiarskie mistrzostwa Europy

W ZAKOPANEM

W dniach 5—8 lutego 1939 r. odbędą się na stadionie lodowym w Zakopanem mistrzostwa Europy w jeździe figurowej parami.

Zawody te poprzedzone będą mistrzostwami Zakopanego (4—6 stycznia 1939 r.) w jeździe figurowej w konkurencji międzynarodowej.

Zakopane nie posiada wprawdzie sztucznego lodowiska, jednak wysokie położenie i górski klimat zapewniają trwały lód naturalny w okresie stycznia i lutego. Ponadto rezerwa w postaci 8 ton sztucznego lodu krynickiego, wystarczają ca na kilkakrotne i długotrwałe zamrożenie całego lodowiska, jest zapewniona.

Na stadionie lodowym w Zakopanem wybudowane będą nowe trybuny, które będą mogły pomieścić 5.000 ludzi.

UROCZYSTE POŚWIĘCENIE KOŚCIOŁA W INOWŁODZU.

W Inowłodzu obok Spały odbyło się uroczyste poświęcenie przez JE. ks. arcybiskupa Galla w obecności Pana Prezydenta RP. i Pani Marii Mościckiej odrestaurowanego, zabytkowego kościoła, wzniesionego przez króla Władysława Hermana.

Kościół ten przedstawiający doskonale zachowany zabytek sztuki romańskiej, został odnowiony z inicjatywy Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Jego Małżonki. Na czele komitetu odnowienia kościoła stał kapelan przyboczny Pana Prezydenta ks. prałat Humpola.

Na zdjęciu rzut oka na odnowiony kościół pod wezwaniem Św. Idziego w Inowłodzu.

POWRÓT Z TEATRU.

— Cała publiczność podziwiała moje zęby.

— Naprawdę? A czy wyjęłeś je z ust, żeby im pokazać?

Przepowiednie astrologiczne

URODZONYCH 5 LISTOPADA

5 listopada urodzeni obdarzeni są usposobieniem nieustępliwym i gwałtownym, cechuje ich ambicja, silna wola, chęć panowania władzy i zaszczytów, posiadają zdolności kupieckie i prędko się orientują. Pragnienia ich urzeczywistnią się, zajmą w przyszłości wysokie stanowisko, staną na czele organizacji i będą mieć coś wspólnego z pracą społeczną. Z powodu zazdrości będą mieć wielu nieprzyjaciół którzy będą chcieli im w karierze zaszkodzić, lecz prędko ich unieszkodliwią i da lej będą pracować, a cel pożądany osiągną. 2314

Ogłoszenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Będzinie I-go rewiru Antoni Raczmański, zam. w Będzinie, przy ulicy Modrzejowskiej Nr. 37 na zasadzie art. 602, 603 i 604 k. p. c. ogłasza, że celem zaspokojenia wierzytelności różnych wierzycieli odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Dnia 8 listopada 1938 r. od godz. 10 rano, jako w I-szym terminie w Będzinie przy ulicy Małobądzkiej Nr. 60, składających się z 20 bel papieru kancelaryjnego piśmiennego firmy Lignoza w Pniowcu po 120 kg. w każdej beli oszacowanych na sumę zł. 2200 na rzecz firmy Zakłady Przemysłowe Natalin w Poraju w sprawie Nr. Km. 1205/38 r.

Dnia 18 listopada 1938 r. rano, jako w II-gim terminie w Będzinie, przy ul. Kołłątaja Nr. 9, składających się z 138 mtr. materiałów półwełnianych różnych kolorów na suknie damskie w 19 sztuczkach, 5 mtr. 50 cm. materiału półwełnianego na spódnice w 2 sztuczkach koloru szarego w prążki, 12 mtr. chodnika szpagatowego różnych kolorów, 23 mtr. materiału lnianego na suknie damskie koloru niebieskiego, 21 mtr. krepsatyny na podszewki w 2-ch sztuczkach, 46 mtr. materiału jedwabnego na bluzki różnych kolorów, 61 mtr. materiału lnianego w kratę na suknie damskie w 4-ch sztuczkach oszacowanych na sumę złotych 816 gr. 20 na rzecz firmy „Synajko i Zelman" w Łodzi w sprawie Nr. Km. 791/38 i inn. wierzycieli.

Powyżej wspomniane towary można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży.

Będzin, dnia 2 listopada 1938 roku.

Komornik I-go rewiru
(—) A. RACZMAŃSKI.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

POTRZEBNI tokarze na metale półszlachetne. Zając, Dąbrowa, Piłsudskiego 19

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZOFIA PODMAGORSKA zgubiła legitymację szkolną wydaną przez Gimnazjum Kupieckie Królowej Jadwigi w Sosnowcu

SERWATKA FRANCISZEK zgubił książkę Ubezpieczalni Społecznej, wydana w Tarnobrzegu.

JOACHIMOWI ROZMARYNOWI skradziono 17 lipca 1938 r. zaświadczenie rejestru Handlowego, wydane przez Starostwo w Będzinie 9 maja 1936 roku P. H. 2/112 — 13/36 Rej. 3934, książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Będzin i inne dokumenty.

Wydawca: Helena Mansiorska Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec Teatralna 1-a. Redaktor odpow.: Tadeusz Lipski.